AALST CARNAVAL

Aalst Carnaval is een driedaags feest met een typisch spottend, anarchistisch en (politiek) satirisch karakter.

Een van de bekendste onderdelen van Aalst Carnaval is de stoet met tientallen praalwagens. Jaarlijks lokt deze optocht meer dan 80.000 toeschouwers. Een 80-tal ‘officiële groepen’ stappen mee in de zondags- en maandagsstoet, waarin tal van actuele thema’s satirisch benaderd worden. De voorbereidingen beginnen meestal maanden op voorhand en elke groep doet zijn best om het publiek te verbazen met tot in de puntjes afgewerkte praalwagens en kostuums. Daarnaast lopen meer dan 200 ‘losse groepen’ in de stoet. Dit zijn kleinere groepen van carnavalisten die geen grote praalwagens bouwen, maar wel makkelijk op de actualiteit kunnen inspelen op een ludieke manier. Zij vormen het zogenaamde ‘peper en zout’ van de stoet.

Voorop in de stoet lopen de Aalsterse Gilles. Deze ontstonden eind jaren 1920 naar het voorbeeld van de Gilles van Binche maar werden al gauw een vast onderdeel van Aalst Carnaval. De Gilles lopen met hun typische kostuum voorop in de zondagsstoet, waarbij ze sinaasappelen naar het publiek gooien. Het geluid van klompen, bellen en trommels kondigt drie dagen Carnaval aan. Op maandag bedwingen de Gilles de wintergeesten met hun traditionele bezemdans op de Grote Markt. In de stoet dansen ook de stadsreuzen mee: Iwein en Lauretta, Keizer Kamiel, Ons Paula, Floreken en Florisken. Ook het Ros Balatum, als parodie op het Ros Beiaard van Dendermonde, keert jaarlijks terug in de stoet.

Op dinsdag is het de beurt aan de Voil Jeanetten, duizenden als vrouw verklede mannen trekken dan door de straten van Aalst. De échte Oilsjterse Voil Jeanet valt makkelijk te herkennen aan haar bontjas, een kinderkoets, een vogelkooi met haring, een (kapotte) paraplu en al dan niet een lampenkap als hoofddeksel. Het belangrijkste element van de Voil Jeanet is echter zijn mentaliteit om de spot te drijven met alles en iedereen, in de eerste plaats met zichzelf. De Voil Jeanet is een voorbeeld van een typisch omkeringsritueel tijdens Carnaval, waarbij man vrouw wordt om de gangbare maatschappelijke orde te verstoren. De typische satire en spot vinden we ook terug in de Carnavalsliedjes die in het Aalsterse dialect gezongen worden. Ook de prinsenverkiezing, de ajuinworp en het verbranden van de vastenavondpop behoren tot de jaarlijkse rituelen.

Aalst Carnaval is een volksfeest met een grootschalige beleving doorheen alle bevolkingslagen dat teruggaat tot 1432.

In 2010 werd Aalst Carnaval toegevoegd aan de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid van UNESCO. In 2019 besliste het intergouvernementeel comité van UNESCO om Aalst Carnaval van de Lijst te verwijderen, na incidenten met Joodse karikaturen. "Zie ook de artikels: Aalst Carnaval niet langer UNESCO erfgoed en Achtergronddossier over de schrapping van Aalst Carnaval uit de Unesco-lijst".

Inventaris Vlaanderen

INZENDER

Erfgoedcel Denderland
http://erfgoedceldenderland.be

LOCATIE

Aalst

PERIODE

Aalst Carnaval gaat jaarlijks door de drie dagen voor Aswoensdag.

THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken

TREFWOORD

#feest #stoet #sociaal gebruik

BIJLAGE

- Waar_is_de_tijd_carnaval_deel_1.pdf
- Waar_is_de_tijd_carnaval_deel_2.pdf